

SCHOOLJAARVERSLAG 2017-2018

Voorwoord

In dit jaarverslag wordt op beknopte wijze een weergave gegeven van vermeldenswaardige ontwikkelingen in het afgelopen schooljaar. We hopen de lezer hiermee een inzicht te verschaffen in al die zaken die in een schooljaar plaatsvinden.

Inhoudsopgave:

1. Algemene gegevens
2. Resultaten
3. Personeel
4. Kwaliteitszorg
5. Veiligheid
6. Leerlingenzorg
7. Brede ontwikkeling
8. Actief Burgerschap
9. Bijlagen

---

1. Algemene gegevens

Aantal leerlingen: 291 (1-10-2017)

Instroom: 6

4 jarigen: 33

Uitstroom:

Naar andere basisscholen: (verhuizing) 8

Naar speciaal onderwijs: 0 lln. ⇨ SBO en 1 lln. ⇨ SO

Prognose aantal leerlingen: 296 (1-10-2018)

Uitstroom voorgezet onderwijs:

Lyceum Schöndeln 18

Broekhin Roermond 9

Mavo Roermond 4

Citaverde college 3

Niekee -Agora 1

Bernard Lievegoed (Maastricht) 1

---

2. Resultaten:

Eindtoets:

De "route 8" toets wordt sinds schooljaar 2015-2016 op de Achtbaan ingezet als eindtoets. Dit is een van de goedgekeurde eindtoetsen door de onderwijsinspectie. Het is een adaptieve toets, die in een dagdeel kan worden afgenomen. Het is de derde opeenvolgende keer dat de leerlingen van groep 8 op de eindtoets bovengemiddeld goed scoren. De standardscore van groep 8 van de Achtbaan is dit schooljaar 224,5. De landelijk gemiddelde score is 206. Daarnaast mogen we concluderen dat de gegeven definitieve VO schooladviezen grotendeels overeenkomen met de vooraf gegeven voorlopige adviezen en het beeld en profiel dat we van onze groep 8 leerlingen hebben. Er zijn na de eindtoets een vijftal adviezen "naar boven toe" bijgesteld.

Op grond van de **schooladviezen zien de uitstroom percentages** naar het VO er als volgt uit:

VMBO K	2,8%
VMBO K-TL	5,6%
VMBO TL	11,2%
VMBO TL-HAVO	11,2%
HAVO	19,6%
HAVO-VWO	28%
VWO	22,4%

Tussentijdse resultaten:

Van de resultaten worden ieder jaar, na de CITO midden en eindtoetsen, analyses op school en groepsniveau gemaakt. De resultaten en analyse vormen het uitgangspunt voor het opstellen van de groepshandelingsplannen. Bij het proces van het analyseren van de opbrengsten en het formuleren van onderwijsbehoeften en deze vervolgens vertalen naar handelingsplannen, worden we ondersteund door onderwijsadviesbureau Wolters.

---

3. Personeel:

Algemeen

Dit schooljaar zijn drie nieuwe personeelsleden gestart. Claudia Gommers in combinatiegroep 7/8, Britt Crins in groep 7 en Peter Houwen als directeur van de Achtbaan. Zij werken inmiddels alle drie fulltime.

Naast nieuwe personeelsleden hebben een aantal collega's uit de flexpool dit schooljaar als "tijdelijke" duo partner, of in de ondersteuning, op de Achtbaan gewerkt.

In het kader van een LIO stage traject, is PABO vierdejaars student Rianne Geraedts als stagiaire gestart in groep 1/2B en is zij van februari tot einde schooljaar voor vier dagen per week LIO Leerkracht geweest in groep 1/2B. Deze LIO stage heeft ze succesvol afgerond en ze is voor de zomervakantie geslaagd en nu gediplomeerd leerkracht.

Enigszins onverwacht hebben we dit schooljaar, na een periode van ziekteverlof, afscheid genomen van de conciërge, Bert Janssen. Bert is vanwege ziekte na de zomervakantie niet meer gestart aan het schooljaar en hij is in maart opgevolgd door Patrick Sevriens, de nieuwe conciërge.

Professionalisering en teamontwikkeling.

- ☞ Een aantal leerkrachten hebben in het kader van individuele professionalisering verschillende opleidingen en cursussen gevolgd. (We constateren helaas dat door het tekort aan vervangers in het onderwijs, de mate waarin leerkrachten (kunnen) kiezen voor nascholing onder druk staat)
- ☞ De Intern Begeleiders hebben een opleiding NLP gevolgd en een cursus effectieve leerlingbegeleiding.
- ☞ Het team heeft o.a. een aantal bijeenkomsten en workshops gevolgd:
  - Het voeren van kind gesprekken (door Bureau Wolters)
  - Nieuwe Autoriteit t.b.v. het pedagogisch en sociaal emotioneel handelen (door Henk Breugen)
  - De gevolgen van echtscheiding (door het Centrum voor Jeugd en Gezin)
  - Moderne Media door (Lei Seuren)
- ☞ Op 6 december heeft er een gezamenlijke studiedag van de vijf basisscholen van S&R uit Roerdalen plaats gevonden. Het thema van de studiedag was kennismaken en uitwisselen van werkwijze met "parallel collega's".
- ☞ De onderzoeksgroep Wetenschap & Techniek heeft ook dit schooljaar een aantal "bovenschoolse" scholingsmomenten gevolgd.
- ☞ In het kader van Melick Musiceert zijn leerkrachten gecoacht door de vakdocent muziek in het verzorgen van een muzikles (muziek methode Eigenwijs).
- ☞ Leerkrachten hebben collegiale consultaties gevoerd in het kader van diverse onderwerpen.

---

4. *Kwaliteitszorg:*

Binnen de Achtbaan werken we met onderzoeksgroepen. Dit zijn groepen leerkrachten die onderzoek doen naar een stukje onderwijspraktijk. De onderzoeken zijn gerelateerd aan in het schoolplan genoemde verbeteractiviteiten en moeten leiden tot concrete verbeteracties.

De onderzoeksgroepen zijn:

- Eigenaarschap
- Ouderbetrokkenheid
- Sociaal emotionele ontwikkeling
- Wetenschap en techniek

Eigenaarschap.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen "mede-eigenaar" worden van hun eigen leerproces. Wij geloven dat als we kinderen op een positieve manier betrekken bij hun leerproces, effectieve feedback geven en hen medeverantwoordelijk maken en inzicht geven in hun eigen persoonlijke groei, dat een positieve bijdrage zal leveren aan hun school welbevinden en hun opbrengsten en resultaten. Hierbij is goede gespreksvoering, gesprekstechniek en het goed kunnen aansluiten bij de communicatiebehoefte van de leerlingen essentieel. De leerkrachten hebben hiervoor een scholing gevolgd en ontwikkelen o.a. door collegiale consultatie hun gespreksvaardigheden. De CoP eigenaarschap zal ook in schooljaar 2018-2019 voortgang vinden. Het doel hierbij is borging en verdere teamontwikkeling op het gebied van het voeren van kind en leergesprekken.

In de bijlagen de opbrengst van de CoP eigenaarschap 2017-2018.

Ouderbetrokkenheid

Dit schooljaar zijn we gestart met "startgesprekken". Hierin staat het kind centraal. Er wordt met name gekeken naar wat het kind nodig heeft om goed te kunnen leren. Hiervoor werd een "recept" gebruikt, dat ouders over hun kind invulden.

Uit het tevredenheidsonderzoek blijkt dat ouders dit waardeerden.

Het komende schooljaar zal de onderzoeksgroep zich richten op de betrokkenheid van ouders bij het leren van hun kind. Daarbij zal de gesprekkencyclus nog verder bekeken worden. Met name zal de vraag verkend worden hoe we deze cyclus adaptiever vorm kunnen geven.

Daarnaast zal er weer inhoud en vorm worden gegeven aan de "gouden weken". Dit zal in samenspraak met de werkgroep sociaal emotionele ontwikkeling gebeuren. Bij de verdere verkenning en uitwerking van deze punten zullen ouders gevraagd gaan worden hierover mee te denken.

In de bijlagen de opbrengst van de onderzoeksgroep Ouderbetrokkenheid 2017-2018.

Sociaal Emotionele Ontwikkeling

Dit schooljaar heeft in het teken gestaan van de implementatie van Kwink (preventieve methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling) en het borgen van "de Gouden Weken". De Gouden Weken zijn de eerste weken van het schooljaar. Het zijn de belangrijkste weken voor het neerzetten van een goede basis voor een fijne sfeer in de klas. De Gouden Weken zijn m.n. belangrijk voor het neerzetten van een fundament voor een goed pedagogisch klimaat. De leraar speelt tijdens dit proces natuurlijk een essentiële rol. Als je als leraar in deze eerste, belangrijke weken veel aandacht schenkt aan groepsvorming, heb je hier de rest van het schooljaar profijt van.

Er heeft dit schooljaar tevens een teamscholing plaats gevonden op gebied van Nieuwe Autoriteit. Dit is een methode, gebaseerd op geweldloos verzet. Het doel is om de leerkracht (en ouders) handvatten te geven om effectief om te gaan met agressie en zelfdestructief gedrag van kinderen. De missie van Nieuwe Autoriteit is om leerkrachten en opvoeders beter toe te rusten in hun rol en hen te helpen om aanwezigheid en autoriteit te (her)winnen.

De onderzoeksgroep is tevens verantwoordelijk geweest voor het omgangsprotocol dat jaarlijks geëvalueerd dient te worden.

In de bijlagen het omgangsprotocol van de onderzoeksgroep SEO 2017-2018.

Wetenschap en techniek (W&T)

Kennis van W&T is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Het helpt hen de wereld om hen heen beter te begrijpen en doet een beroep op hun nieuwsgierigheid en creativiteit, het leert ze verbanden te leggen en te reflecteren. Kortom: het bereidt ze voor op de toekomst. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en willen ontdekken en onderzoeken. Dit doen ze door vragen te stellen, te kijken, te proeven, te voelen, te bewegen, te ruiken, te spelen. Hierdoor leren ze logisch nadenken en verbanden leggen, creatief zijn in het vinden van oplossingen, antwoorden te vinden op hun vragen en opnieuw vragen te stellen.

Het is ons streven op de Achtbaan om kinderen zo veel mogelijk in aanraking te laten komen met W&T. Het uiteindelijke doel is om W&T een vaste plek binnen ons onderwijs en onze planning te geven. Dit kan middels specifieke themadagen /dagdelen en/of binnen het reguliere aanbod, de vak en vormingsgebieden rekenen, taal, Alles in 1.

De onderzoeksgroep participeert tevens in het bovenscholse W&T-netwerk. Dit netwerk heeft tot doel om, naast van en met elkaar te leren, de scholen te ondersteunen bij de implementatie van W&T binnen het eigen onderwijsaanbod. Dit schooljaar is er tevens besloten om meer samen te gaan werken binnen de clusters van scholen. Dit betekent dat er W&T-netwerkbijeenkomsten worden georganiseerd voor de basisscholen van Roerdalen.

In de bijlagen het verslag van de onderzoeksgroep Wetenschap en Techniek 2017-2018.

---

5. Veiligheid

Omgangsprotocol

De school kent een schoolreglement.

In het kader van de sociaal emotionele ontwikkeling en anti -pestbeleid heeft de onderzoeksgroep een omgangsprotocol ontwikkeld.

In dit protocol zijn vijf doelstellingen geformuleerd:

- Het zorgen voor een veilig klimaat op school.
- Het voorkomen van pestgedrag.
- Het tijdig signaleren van pestgedrag.
- Het remediëren/ bespreekbaar maken van pestgedrag.
- De samenwerking met ouders inzetten om pestgedrag te voorkomen / aan te pakken.

Dit omgangsprotocol is vastgesteld door de MR van de school.

Vertrouwenspersoon en Anti pest-coördinator.

Twee leerkrachten zijn opgeleid tot vertrouwenspersoon en we hebben twee anti-pest coördinatoren. In 2018-2019 worden deze taken met de betrokkenen en het team geëvalueerd en zal bekeken worden hoe we deze taken binnen het totaalplaatje van de SEO-school specifiek het beste kunnen inpassen.

---

6. Leerlingenzorg

Groepsplannen.

Dit schooljaar zijn onze groepsplannen wederom onder de loep genomen. Daarvoor hebben we een externe deskundige ingeschakeld. Centraal hierin stonden de onderwijsbehoeften van de kinderen. M.a.w. wat hebben deze kinderen nodig om goed te kunnen leren. Tijdens een tweetal studiedagen heeft het team hieraan gewerkt. In het kader van de overdracht van de groepsplannen naar de opvolgende leerjaren, hebben we afgesproken dat we in schooljaar 2018-2019 starten met drie groepsbesprekingen (begin, midden en eind van het schooljaar). Hierbij worden de groepsplannen op specifiek groepsniveau besproken met collega's binnen het cluster, waarbij aan het begin van het schooljaar de collega's van de voorafgaande groep(en) aanwezig zijn en aan het eind van het schooljaar de collega's van de opvolgende groep(en).

Observatie instrument: KIJK

De leerkrachten van de groepen 1 en 2 hebben dit schooljaar het observatieprogramma "KIJK" geïmplementeerd.

Dit is een programma dat een beeld geeft van de gehele ontwikkeling van het kind. Inmiddels wordt met dit programma gewerkt.

De sociaal veilige school.

Voor het volgen en meten van de sociaal emotionele ontwikkeling is het instrument VISEON ingezet. Dit instrument geeft informatie over het zelfbeeld; het welbevinden; het sociaal gedrag en de werkhouding van het kind.

De leerkrachten van de groepen 3 t/m 8 vullen de lijst per kind in en de leerlingen vanaf groep 5 vullen ook een vragenlijst in.

De resultaten worden geanalyseerd en omgezet in passende interventies.

Daarnaast is er een vragenlijst afgenomen bij de leerlingen van de groepen 6,7 en 8.

Dit instrument dient om de veiligheidsbeleving van kinderen te monitoren. De resultaten zijn te zien op "scholen op de kaart". De conclusie is dat kinderen zich veilig voelen op school en graag naar school toe komen.

---

7. Brede ontwikkeling

Kunst en cultuur.

Het uitgangspunt van het cultuuronderwijs op de Achtbaan is om kinderen gedurende hun basisschooltijd zo veel mogelijk met de verschillende uitingsvormen van cultuur in aanraking te laten komen. Enerzijds gebeurt dit via de diverse thema's die in de verschillende groepen aan bod komen binnen het reguliere onderwijsprogramma en anderzijds hebben we er voor gekozen om ieder jaar een deelgebied projectmatig schoolbreed aan te bieden. Hierbij volgen we een cyclus van acht jaar, waardoor alle kinderen gedurende hun schoolloopbaan alle disciplines aangeboden hebben gekregen.

In de cyclus komen de volgende deelgebieden aan bod:

Jaar 1	Beeldende vorming en kunst Bijv. Bonnefantenmuseum
Jaar 2	Cultureel Erfgoed en kunst Bijv. Limburgs museum Venlo
Jaar 3	Dans
Jaar 4	Muziek Bijv. concert L.S.O.
Jaar 5	Literatuur schrijvers op school of bieb
Jaar 6	Drama theaterbezoek
Jaar 7	Audiovisuele vorming Bijv. film
Jaar 8	Combinaties van voorgaande jaren

Op 7, 8 en 9 mei stond dit schooljaar het cultuurproject in het teken van drama en theaterbezoek. Alle leerlingen hebben hierbinnen op school een dramaworkshop gevolgd. Op dinsdagmiddag hebben alle groepen een theatervoorstelling gevolgd in het Royal theater in Roermond (bekend als de oude bioscoop). De groepen 5 t/m 8 hebben daar de voorstelling 'Het allerlaatste wenselfje' gezien. De groepen 1 t/m 4 hebben de voorstelling 'Kikker Kaatje zoekt naar zoeners' gezien. In 2018-2019 staat audiovisuele vorming (film en beeld) op het programma.

Melick Musiceert.

Voortschrijdend inzicht in de uitvoering van projecten in het vorige schooljaar gaven aanleiding tot heroverwegen van de opbouw van de projectlessen. Verspreiding van kleinere projecten met slechts 1 groep kinderen leidt tot versnippering van impact en zorgt voor te weinig exposure. Veel projecten verspreidt over het jaar geven doorlopend onrust binnen school en ook in de organisatie vanuit de verenigingen zelf. De impact van MrPbone project was geweldig en leverde veel enthousiasme, spirit en ook nieuwe blokfluiters en andere muzikleerlingen op voor de verenigingen. Maar bovenal hadden de kinderen fun in muziek beleven.

Het slotconcert in 2016 en 2017 was ook een groot succes qua deelname van kinderen en zeker ook publieke belangstelling. Het is echter vrijwel onmogelijk om voldoende breed programma van optredens vlak voor slotconcert in te studeren. Omdat de projecten verdeeld over het jaar plaatsvinden.

Voor 2018 was het de wens om te komen tot een impactvolle beperkte periode van projectmuzieklessen binnen school op de vaste donderdagmiddag. Het project werd afgesloten met een slotconcert waarbij (groot)ouders komen kijken en luisteren en de verenigingen vanuit muzikale en organisatorische kant hun bijdrage leveren. Het team van de basisschool verzorgde het inplannen en instuderen van componenten voor het slotconcert i.s.m. muziekdocent Theo Schreurs en de betrokken professionele externe muziekdocenten per instrumentgroep.

Het doel van deze opzet was om kinderen plezier laten beleven aan samen muziek maken en daarmee inspireren tot zelf actief worden. Bij voorkeur binnen een Melickse muziekvereniging, maar ook anderszins als individuele muzikant of in groep buiten Melick. Het geleerde binnenschools aan een groot publiek tonen en daarmee ook (groot)ouders enthousiast maken over muziek, zodat ze kinderen steunen en stimuleren om actief te worden.

Deelname in verenigingen heeft allerlei positieve effecten. Muziek maakt slim en zorgt via vereniging voor sociale cohesie binnen dorp. Uitgangspunt is alle groepen van school te laten deelnemen behalve groep 8 i.v.m. eindmusical. In 2018-2019 zal groep 8, vanwege de keuze voor een andere periode wel deelnemen.

Slotconcert

Voor 2018 is de keuze gevallen op een slotconcert vlak voor de zomervakantie. Maar voor 2019 en daarna is het inplannen hiervan bij voorkeur in de maand maart/april. Dit past ook beter bij de aansluitende start van bv. blokfluitlessen dan wel muzieklessen op instrumenten.

Melick Moves.

Het project "Melick Moves" is grotendeels op dezelfde basis als vorig schooljaar voortgezet. Deelnemende verenigingen zijn o.a. de zwemclub de Roersoppers; de tennisclub en de voetbalclub Vesta. Zij hebben diverse periodes ingevuld in het curriculum. De vakdocent verzorgde de basislessen gymnastiek.

De opzet van Melick moves wordt mogelijk gemaakt door een gemeentelijke subsidie.

Natuurterras.

Onder leiding van een oud- leerkracht en een tweetal vrijwilligers hebben geïnteresseerde kinderen gewerkt op het natuurterras.

Hier leren de kinderen zaaien en verzorgen en oogsten van voedsel. Allerlei aspecten die komen kijken bij groei en bloei wordt hun hier bijgebracht.

Spaans.

Een groepje kinderen krijgt al een aantal jaren Spaanse les o.l.v. een vrijwilliger. Dit zijn kinderen die hierin interesse hebben en delen uit het curriculum kunnen missen.

Plusgroep.

Ieder jaar wordt uit diverse groepen een "plusgroep" samengesteld. Dit zijn kinderen die extra uitdaging krijgen in de vorm van bijvoorbeeld onderzoek doen; kwesties oplossen e.d.

Een leerkracht is hiervoor vrij geroosterd voor een ochtend per week.

---

8. Actief Burgerschap:

Actie-adoptie.

Ieder jaar kiest de school een goed doel, waarvoor een actie wordt gehouden. Het goede doel wordt in samenspraak met de kinderraad gekozen.

Dit schooljaar stond Actie-adoptie in het teken van de Wensambulance.

---

9. Bijlagen

---

1. Opbrengst CoP eigenaarschap.

Wat hebben we verbeterd:

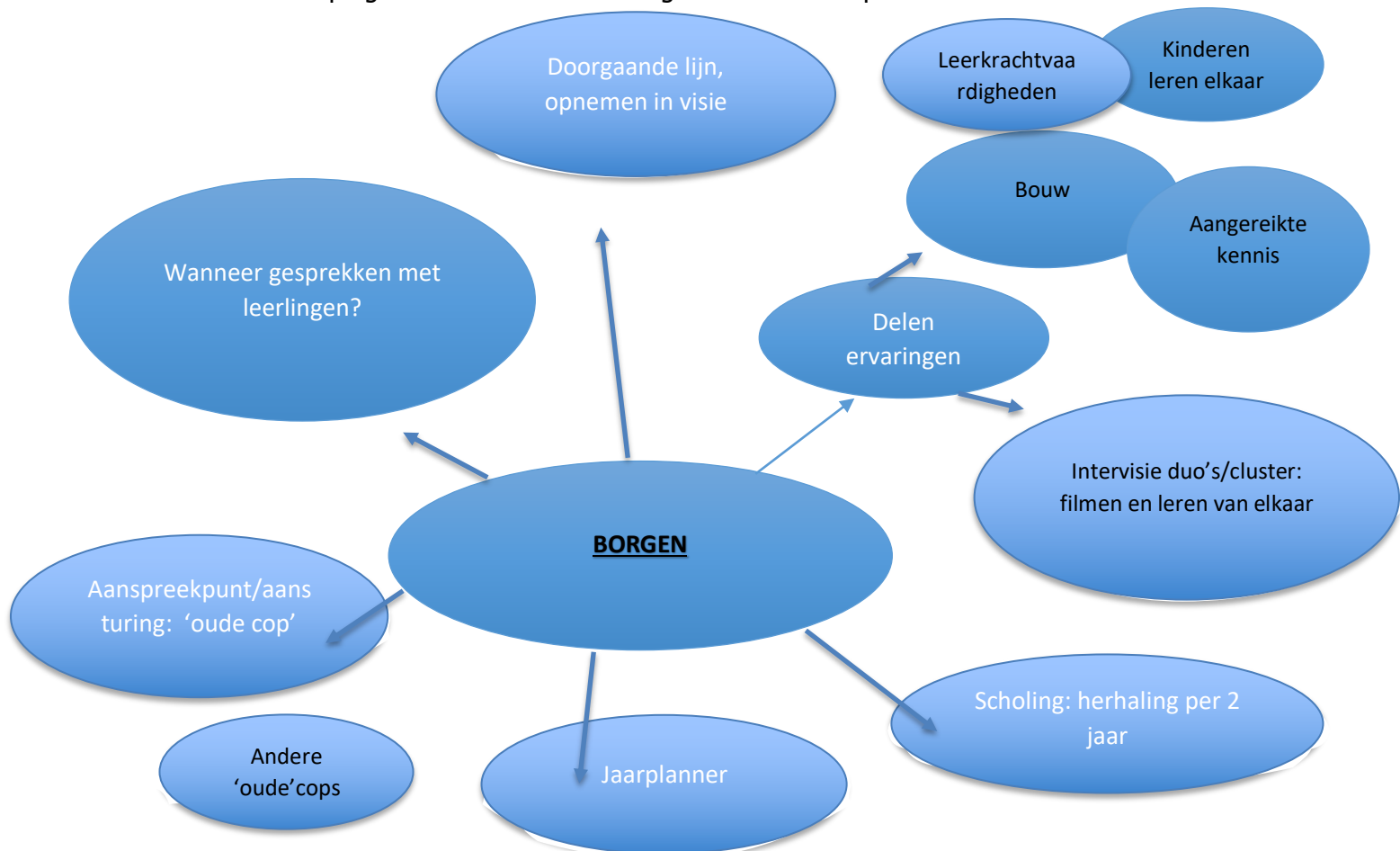
- Gespreksvoering; scholing team. Expertise ingeschakeld: bureau Wolters.
- Protocol gespreksvoering.
- Hulpmiddelen gespreksvoering;
  - Wereldbol/cirkel
  - Wondervraag
  - Schalings techniek

Waar zijn we nog meer mee bezig (tussentijds reflecteren):

- Doelenkaartjes, groepsdoelen (mb-bb)
- Weekplanner aanpassen; kinderen krijgen meer inbreng (mb-bb)
- Gevoelsplaatjes (ob)
- Doos van gevoelens (ob)

Kijkend naar de toekomst:

- Tijd en ruimte creëren om gesprekken te realiseren.
- Groepsdoelen stellen.
- Weekplanning aanpassen zodat er meer inbreng mogelijk is voor de kinderen.
- Reflecteren in maatjes.
- Borging van de gemaakte keuzes; evalueren en reflecteren.
- Executieve functies gaan een steeds belangrijkere rol spelen in de voorwaarden om tot eigenaarschap te komen. Verdere scholing op dit gebied zou in de toekomst een verdieping van de leerkrachtvaardigheden kunnen opleveren.

2. Onderzoeksgroep ouderbetrokkenheid.

Gesprekkencyclus

Groepen 1 en 2:

Voor elke **nieuwe** kleuter wordt binnen 5 weken onderwijs een startgesprek ingepland.

Daarna worden adaptief afspraken met ouders gemaakt.

Richtlijn: minimaal 2 gesprekken per jaar.

Richtlijn oudergesprekken: Startgesprek (groep 1) én in november en april.

Groepen 3 t/m 8:

Voor elke leerling wordt er een **startgesprek gepland binnen 5 weken** aan het begin van elk nieuw schooljaar.

NB. Startgesprekken: Voor iedere nieuwe leerling in je groep, plan je een startgesprek. Heb je een groep voor het tweede achtereenvolgende jaar? Dan is dat startgesprek facultatief voor die leerlingen.

Richtlijn: minimaal 2 gesprekken per jaar.

Vervolgens worden adaptief per leerling gesprekken ingepland.

Groep 3: startgesprek, voortgangsgesprek na de herfstsignalering en voortgangsgesprek na de cito in februari/maart en facultatieve gesprekken einde schooljaar.

Groep 4 t/m 6: startgesprek en voortgangsgesprek na de cito in februari/maart en facultatieve gesprekken einde schooljaar.

Groep 7: startgesprek/doelengesprek begin schooljaar, voortgangsgesprek na cito februari/maart en voorlopig adviesgesprek in juni.

Groep 8: startgesprek/doelengesprek begin schooljaar, voortgangsgesprek in november en eind adviesgesprek.

Bij de groepen 4 t/m 7 vindt er na het startgesprek geen "officieel" gesprek meer plaats tot februari/maart. De leerkracht bekijkt zelf of er nog extra gesprekken nodig zijn voor februari/maart.

NB. Oudergesprekken mét kind vanaf groep 6. Voor groep 5 is dit facultatief.

Start/doelengesprek groepen 7-8 mét kind?

Gesprekken per cluster inplannen; ouders via Isy laten intekenen.

- Ouderavonden vinden door de hele school 2x per jaar op vaste momenten plaats (begin schooljaar en febr./ maart).
- Per keer zullen dat 2 avonden zijn met eventueel daarnaast wat losse gespreksmomenten.
- Tijdstip; hou rekening met werkende ouders...dus ook gesprekken na 18.30u inplannen.
- Groep 2 kan mee in de cyclus van groep 4 t/m 6?
- Startgesprekken; met kinderen of niet?
- Als je een groep voor het tweede achtereenvolgende jaar hebt, kun je kiezen voor een ander gesprek.

- **Start nieuwe schooljaar:**

- Opening schooljaar: eerste schooldag starten met ouders en kinderen (koffie, limonade). 8.30u tot 8.45u met een woordje van de directeur. Ouders en kinderen ontvangen in de clusterruimtes/klassen. De kleuters en ouders in de klassen ontvangen. De ideale situatie: alle leerkrachten starten op maandag, ook de duo collega's.
- Startgesprek: per groep afhankelijk hoe dit gesprek inhoudelijk plaatsvindt. Dat heeft te maken met:
  - Leeftijd kind
  - Zelfde of nieuwe leerkracht
  - Doelen bespreken? Groep 7 en 8 in het bijzonder.
  - Met of zonder kind?
  - Onderlegger: formulier interesses kind en verwachtingen laten beschrijven door ouders.
  - Gesprekken per cluster inplannen; ouders via Isy laten intekenen.

- Wat doen we met de algemene informatie avond? Inloop? Informatie op papier. Per cluster bekijken.

1/2/3: informatie voor ouders+inloop

4/5 info op papier+inloop

6/7 info op papier+inloop

8; Vo powerpoint+inloop

Gouden weken in combinatie met SEO groep. Mariëtte, Irma, Henny, Mechtild.

Gouden weken tot de herfstvakantie doortrekken. Sfeer bevorderende activiteiten o.a energizers

Na de kerstvakantie: Opening kalenderjaar met kinderchampagne

CONCEPT OMGANGSPROTOCOL

BredeSchool De Achtbaan
-maart 2017-

INHOUD

	pagina
1. Missie BredeSchool De Achtbaan en doelstellingen protocol	3
2. Definitie plagen en pesten	3
3. Pesten op school: kenmerken, signalen en gevolgen	4
4. Activiteiten in het kader van preventie	7
5. Als er dan toch gepest wordt.	8
6. Adviezen voor ouders/verzorgers	14
Bijlage 1 Handreiking gespreksvoering	15
Bijlage 2 Digitaal pesten	19

1. Missie BredeSchool De Achtbaan en doelstellingen protocol

BredeSchool De Achtbaan wil een school zijn waar leerlingen, leerkrachten en ouders zich veilig en gerespecteerd voelen, waar leerlingen met heel veel plezier naar toe komen om te leren en waar structuur zit in de organisatie en het leerstofaanbod. BredeSchool De Achtbaan wil zich samen met ouders inzetten om een omgeving te scheppen waarin leerlingen zich optimaal kunnen en durven te ontwikkelen.

Hiertoe willen wij, samen met ouders/verzorgers en direct betrokkenen bij het kind, streven naar een pestvrije school. Pestgedrag kan (zeer) schadelijk zijn voor zowel de slachtoffers als de pesters wanneer er niet adequaat mee wordt omgegaan. Het pedagogisch klimaat moet er dan ook op gericht zijn een veilige omgeving te garanderen waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het bieden van geborgenheid, respect en structuur staat bij ons hoog in het vaandel.

Hiertoe zijn de volgende vijf doelstellingen van dit omgangsprotocol opgesteld:

- Het zorgen voor een veilig klimaat op school.
- Het voorkomen van pestgedrag.
- Het tijdig signaleren van pestgedrag.
- Het remediëren/ bespreekbaar maken van pestgedrag.
- De samenwerking met ouders inzetten om pestgedrag te voorkomen/aan te pakken.

Het credo waar wij als BredeSchool De Achtbaan voor staan: het melden van pesten is niet klikken. Wanneer er wordt gepest, is het belangrijk dat dit wordt gemeld bij een volwassene zodat er actie op kan worden ondernomen. Dit wordt van iedereen binnen onze school verwacht.

2. Definitie plagen en pesten

Voor alle leerlingen is het zeer belangrijk, wil men pestgedrag adequaat aan kunnen pakken, het verschil te (h)erkennen tussen plagen en pesten. Ons handelen is gestoeld op de volgende definities.

Plagen is onschuldig, onbezonnen en gebeurt vaak spontaan. Er is geen sprake van een slachtoffer en een Pester; beide partijen zijn even sterk/gelijkwaardig. Plagen gaat vaak gepaard met humor. Plagen gebeurt over en weer en vergroot de sociale weerbaarheid van kinderen. Kinderen leren spelenderwijs hun eigen grenzen en die van de ander (her)kennen. Dit draagt bij aan hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Plagen kwetst de ander (meestal) niet en de ander plaagt terug, omdat er geen machtsverschil bestaat. De rollen wisselen continu (plagen- geplaagd worden). Wel moeten leerkrachten en ouders erop bedacht zijn dat kinderen met een laag zelfbeeld/weinig zelfvertrouwen/(ex-)pestsachtoffers plagen kunnen opvatten als pesten.

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meerdere personen proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychische schade toe te brengen; bewust of onbewust. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Relatief nieuwe manieren van pesten zijn het digitaal en mobiel pesten. Kinderen gebruiken het internet (bijv. pesten via Facebook/Twitter/Whatsapp/Instagram/Snapchat etc.).

3. Pesten op school: kenmerken, signalen en gevolgen

Als we het over pesten hebben, kan dit worden uitgesplitst naar drie niveaus, te weten slachtoffer, Pester, omstander. Belangrijk voor leerkrachten en ouders/verzorgers is te weten wat de kenmerken, signalen en gevolgen zijn van pestgedrag op alle drie de niveaus zodat pestgedrag tijdig kan worden gesignaleerd en er kan worden ingegrepen. In navolgende zullen de kenmerken van slachtoffer/Pester/omstander worden beschreven. Hierbij moet worden opgemerkt dat uit de literatuur blijkt dat er geen eenduidig beeld is van een Pester/slachtoffer/omstander, maar dat onderstaande beschreven kenmerken relatief vaak voorkomen.

Niveau 1: Pesters

Kenmerken Pester:

- dominante persoonlijkheid, staat graag in middelpunt van de belangstelling;
- impulsief, snel gefrustreerd;
- weinig empathisch vermogen. In het bijzonder gericht op eigen 'ik';
- overziet gevolgen eigen gedrag niet tot nauwelijks. Schat eigen gedrag positiever in;
- legt schuld buiten zichzelf;
- grens opzoekend/ overschrijdend gedrag. Moeite met opvolgen van regels;
- moeite met samenwerken;
- staat (vrij) positief ten aanzien van gebruik van geweld.

Signalen pester (niet alle signalen zijn altijd waarneembaar):

- verdraagt nauwelijks kritiek en kan moeilijk grenzen aanvaarden die zijn opgelegd;
- wordt snel boos, is ongeduldig (wil eigen wensen ingewilligd zien);
- heeft moeite zich te uiten en emoties te bespreken;
- vertoont agressief gedrag;
- wil baas spelen en 'vrienden' zijn meelopers;
- scheldt uit via sociale media;
- wil wachtwoord niet bekend maken bij ouders. Ouders mogen niet meekijken bij computergebruik.

Gevaren voor pesters:

- ontwikkelen van onaangepaste gedragspatronen (op langere termijn). Dit houdt in dat pesters bijv. geen hechte vriendschappen kunnen ontwikkelen en vier keer meer kans hebben om in de criminaliteit te belanden. Ook alcohol/drugsgebruik komen relatief vaker voor op latere leeftijd.

Niveau 2: Slachtoffer

Kenmerken slachtoffer:

- onzeker in sociale contacten, teruggetrokken, weinig vriendschappen;
- geneigd zich onderdanig op te stellen;
- durft niet op te komen voor zichzelf, weinig assertief;
- mist sociale vaardigheden;
- fysiek zwakker dan leeftijdgenoten (in bijzonder bij jongens);
- reageert niet op gepaste manier op druk van buitenaf: onderdanig, huilen;
- zoekt vaak aansluiting bij volwassenen;
- moeite om om te gaan met agressie;
- voelt niet goed aan welke normen, regels binnen een groep gelden;
- krijgt regelmatig (negatieve) berichtjes op sociale media die niet van vrienden zijn.

Signalen slachtoffer:

- het kind heeft vaak blauwe plekken, schrammen, gescheurde kleren, beschadigde boeken, verliest eigendommen;
- vaak verdrietig, neerslachtig of er is sprake van onverwachte stemmingswisselingen/driftbuien;
- weigert om te zeggen wat er aan de hand is;
- somatische klachten (buikpijn, weinig eetlust, hoofdpijn): wordt vaak ziek gemeld;
- het kind verliest interesse in school, onderpresteren;
- het kind vertoont verdrietig, chagrijnig of depressief gedrag wanneer het kind thuis komt;
- laag gevoel van eigenwaarde;
- krijgt zogenaamde haat-mail, verandert voortdurend van account;
- virussen komen op computer thuis;
- krijgt producten thuis gestuurd die zij zelf aangeven niet te hebben gekocht.

Mogelijke gevolgen slachtoffer:

- psychosomatische klachten (hoofdpijn, buikpijn, bedplassen, slaapproblemen, eetproblemen);
- eenzaamheid en depressie;
- negatief zelfbeeld tot op latere leeftijd.

Niveau 3: Omstanders

Kenmerken omstanders:

- *Meelopers*: doen mee aan het pesten maar starten het niet.
- *Supporters*: lachen om pestgedrag, maar nemen niet actief deel; Vinden het pesten leuk, maar ondersteunen het niet.
- *Neutrale*n: zij zijn niet betrokken bij het pesten en voelen zich niet verantwoordelijk het te stoppen.
- *Mogelijke verdedigers*: vinden het pesten niet leuk en willen actie ondernemen, maar doen het niet.
- *Verdedigers*: vinden het pesten niet leuk en helpen het slachtoffer.
- *Buitenstaanders*: hebben niet in de gaten dat er gepest wordt.

Gevolgen omstanders:

- de groep kan lijden onder een dreigend en onveilig klimaat; er is sprake van wantrouwen; men is weinig open of spontaan;
- pesten kan het leerproces hinderen;
- leerlingen ervaren dat toeschouwers niet ingrijpen, en kunnen machteloosheid ervaren.

4. Activiteiten in het kader van preventie.

Met interactie, instructie en klassenmanagement scheppen we de voorwaarden voor een pedagogisch klimaat waarin elk kind tot zijn recht komt. Als we daar stap voor stap verbeteringen in aanbrengen, werken we aan het bieden van geborgenheid, veiligheid en structuur.

Ter voorkoming van pestgedrag wordt in onze school de volgende werkwijze gehanteerd:

Metten van het welbevinden van leerlingen

- het sociogram;
Wordt ingezet in de groepen 3 t/m 8 (wordt ingevuld door leerlingen) bij de samenstelling van nieuwe groepen of daar waar nodig als aanvullend hulpmiddel om de sociale relaties te duiden.
- De vragenlijst "sociale veiligheid" van scholen op de kaart voor de groepen 6 t/m 8, wordt ingevuld door leerkracht en leerlingen.
Deze wordt 1 x per jaar ingezet. Het geeft een beeld van de mate van tevredenheid en het sociaal welbevinden van de leerlingen.
- De sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen van de groepen 1 en 2 wordt gevolgd in KIJK! . Dit is een observatie-instrument.
In de groepen 3 t/m 8 gebeurt dit middels het programma "Viseon". Daarin zit een leerkrachtgedeelte en voor de groepen 5 t/m 8 ook nog een leerlinggedeelte.
In de groepen 3 en 4 wordt het leerlinggedeelte gevormd door het formulier "Hoe ziet jouw wereld er uit?"

Preventieve maatregelen:

- In het schooljaar 2016-2017 zijn we op zoek naar een geschikte methode voor de sociaal emotionele ontwikkeling. In maart wordt er een pilot gedraaid met de methode KWINK.
Doelstelling is om in het schooljaar 2017-2018 een geschikt aanbod te hebben.
- We voeren regelmatig kringgesprekken (leren luisteren naar de ander/interesse tonen in de ander; omgangsvormen);
- Minimaal 2x per jaar vinden oudergesprekken plaats, waarin ook de sociaal emotionele ontwikkeling aan de orde komt.
- We zetten het project Mediawijsheid in voor de groepen 6 t/m 8.
Ook komt 1 x per jaar een externe, bijvoorbeeld Lei Seuren van de jeugd en zedenzaken van politie, om leerlingen te informeren over de gevaren van social media.
- We voeren gesprekken waarin het welbevinden van de kinderen een onderdeel is.

5. Als er dan toch wordt gepest. (Curatieve aanpak)

Nieuwe autoriteit, Geweldloos verzet

Haim Omer (Israël) ontwikkelde het concept "Nieuwe autoriteit". Deze vorm van autoriteit is gebaseerd op gerichte aandacht, aanwezigheid, nabijheid en interesse. De nadruk komt te liggen op het eigen gedrag als autoriteitsdrager, op wat we zélf kunnen doen en hoe vasthoudend we hierin zijn. Ouders, leerkrachten en anderen geven op kalme wijze de volgende boodschap: "Ik kan je niet verplichten te doen wat ik zeg, maar ik zal weerstand bieden aan jouw negatief gedrag". De nadruk ligt op de kracht van de volwassenen, om weerstand te bieden en dat vol te houden op een vastberaden en niet aanvallende manier. De boodschap luidt: "Je moet niet winnen, enkel volhouden".

We willen dat het onze leerlingen voor de wind gaat. Dat ze "als vanzelf" opgroeien tot zelfstandige, tevreden volwassenen. Maar zo zit het leven niet in elkaar. Kinderen en jongeren komen heel wat moeilijkheden tegen op hun levensreis: iets niet kunnen, gepest worden, eigen boosheid niet de baas kunnen, de verleidingen van internet en vrienden niet kunnen weerstaan en schoolse taken verwaarlozen,...

En dan maken niet alleen ouders, maar ook leerkrachten rondom hen het verschil! Leerlingen hebben de aanwezigheid van leerkrachten nodig, die als een anker waakzaam toezien en bereid zijn om een tandje bij te zetten als de leerling het moeilijk krijgt. De ketting aan het anker deint mee en geeft voldoende steun, maar ook voldoende ruimte aan kinderen om zelf de koers te bepalen. Als het water woelig wordt of er storm op komst is, zet het anker zich schrap en trekt de ketting strak: dan maakt een anker echt wel het verschil! Om zo krachtig te kunnen ondersteunen, heeft een anker een stevige bodem nodig. Een leerkrachtenteam dat samen-ankert kan de kracht ontwikkelen die nodig is om dit te blijven volhouden.

Wat is nieuwe autoriteit/geweldloos verzet?

NA/GV probeert een antwoord te geven op de vraag:

"Hoe kunnen we met die conflicten omgaan zodat we vooral de positieve krachten in mensen (leerkrachten, leerlingen en ouders) mobiliseren en daardoor de-escalerend in plaats van escalerend reageren?"

Doel van nieuwe autoriteit:

- Leerkrachten nemen stelling tegen destructief gedrag van leerlingen .....
..... zonder dat dit tot escalatie leidt.
- Leerkrachten laten zien dat zij hun aanwezigheid in het leven van leerlingen herstellen .....
..... op een vastbesloten manier.

Waar draait het om:

- Verhogen van aanwezigheid
Hoe meer aanwezigheid voelbaar is hoe groter de kans dat de leerling destructieve patronen zal verminderen of opgeven.
- Controle over leerling vervangen door zelfcontrole

- De-escalatie
"Smeed het ijzer als het koud is" (uitstel van reactie)
- Weerstand bieden en provocaties, alternatieven ontwikkelen
- Hulp vanuit netwerk en omgeving.

Basishouding

1. Zelfcontrole

Er wordt minder op de reactie van het kind gericht maar meer op het gedrag van de volwassene. De acceptatie van het idee dat controle over het kind niet alleen onwenselijk is maar ook nagenoeg onmogelijk.

Ik heb geen enkele beschikking over het kind, enkel over mezelf.

2. Ik ben aanwezig als leerkracht/opvoeder

Neem autoriteit op zonder enige vorm van geweld. Zowel fysiek als verbaal.

Ik ben je leerkracht en blijf je leerkracht. Ook al heb je het moeilijk en heb ik het moeilijk, je kunt me niet ontslaan of het zwijgen opleggen.

3. Waakzame zorg

Een juiste balans in waakzame zorg maakt autonomie ontwikkeling gecombineerd met bescherming mogelijk, rekening houdend met de ontwikkelingsfase van het kind en de risico's waarmee het kind te maken heeft.

Het feit dat ik als leerkracht iets onderneem om erachter te komen waar en met wie mijn klas/leerling zijn tijd doorbrengt, versterkt het vermogen van dit kind om weerstand te bieden aan de verleiding.

4. Ik doorbreek het geheim en zoek steun

Inschakelen en gebruik maken van een steunend netwerk.

Mijn kracht is niet alleen van mij afkomstig, maar ook van het netwerk dat me ondersteunt en dat ik vertegenwoordig.

5. Ik plaats de behoeften van het kind terug op de voorgrond

6. Volharding

Autoriteit wordt niet langer gekenmerkt door een kind dat onmiddellijk gehoorzaamt, maar door het onwrikbare doorzettingsvermogen van de volwassene. Elke dag is een nieuwe kans om de aanwezigheid en zorg te manifesteren.

Je hoeft niet te winnen, je hoeft alleen vol te houden.

7. Uitstel

Een uitgestelde reactie helpt om de kans op escalaties te verkleinen. Het geeft de leerkracht tijd om alles goed op een rijtje te zetten en steun te zoeken. Bovendien blijkt dat de volwassene zich steeds betrokken voelt bij het kind. Ook in de stille tussenperiodes.

Smeed het ijzer als het koud is.

8. Herstel

De bereidheid om fouten toe te geven en deze te herstellen. Ook met negatieve reacties van de volwassene. De aanwezigheid van autoriteit wordt versterkt door hun bekentenis en herstelmaatregelen.

In plaats van te denken dat correcties meteen moeten volgen op fouten, denken wij dat fouten, van ons en van de kinderen hersteld kunnen worden.

Geweldloos verzet: krachtige boodschap

1. Geen geweld
2. Ik-boodschap
3. Nadruk op actie, niet op resultaat

Interventies (bij agressie, geweld en zelfdestructief gedrag)

- Aankondiging
- Sit-in
- Meldronde
- Het doorbreken van geheimhouding (o.a. door steungroepen)
- Campagne van bezorgdheid
- Relatie en herstelgebaren

De aankondiging

- Is een brief ...
..... om duidelijk te maken welk gedrag van de leerling je niet langer wilt accepteren.
- Deze bevat feitelijke niet veroordelende taal ...
..... en wordt voorgelezen aan de leerling ...
- Om escalatie uit de weg te gaan is hij kort en duidelijk ...
..... en wordt daarna aan de leerling gegeven.
- Na een vooraf afgesproken tijd stilte (bijv. 10/15 minuten) is de bijeenkomst afgelopen.

Voorbeeldbrief (aankondiging)

Lieve Ben,

Sinds dit jaar zit je bij ons in groep 6.

We hebben je leren kennen als een slimme en leergierige jongen, die ons als meester en juf graag een handje helpt. Je zorg voor de computers neem je erg serieus. We vinden het leuk om te zien hoe behulpzaam je hierin bent.

Toch is het niet altijd gemakkelijk in de klas voor jou en ook niet voor ons. Daar maken we ons zorgen over.

Daarom kunnen we het volgende niet meer van je accepteren:

- *Het slaan en uitschelden van andere kinderen op het schoolplein.*

- Het expres kapot maken van spullen in de klas van jezelf of van anderen.

Samen met jou en je ouders gaan we hieraan werken. We zullen elke week met elkaar bespreken hoe de week gegaan is. Je krijgt ook een vast rondje op het schoolplein om je te melden bij de juf of meester die dan pleinwacht heeft. Dit doen we om jou te helpen om de pauze op een leuke manier door te komen.

We zijn ervan overtuigd dat dit je gaat lukken! Wij willen je hier graag bij helpen, dus als je een vraag hebt, klop bij ons aan!

Lieve groetjes,

meester Kees en juf Karin

Voorbeeldbrief (aankondiging)

Beste Sheila, Micha, Sandra en Lena... De vriendinnen van groep 8,

wat een leuke en mooie meiden zijn jullie!

Jullie staan klaar voor elkaar en voor de andere kinderen in jullie klas.

Jullie doen ontzettend je best om andere kinderen zich thuis te laten voelen in de klas en komen op voor de kinderen die het niet altijd gemakkelijk hebben op school. Dat is bewonderenswaardig.

Toch maken we ons zorgen. Het buitensluiten van Evelien kunnen wij niet meer van jullie accepteren.

Wij verwachten van jullie het volgende:

- Dat jullie Evelien niet meer buitensluiten.
- Dat jullie elkaar stimuleren met iedereen goed om te gaan.

We zullen hier samen met jullie, jullie ouders en alle juffen en meesters op gaan letten.

Ook in de klas zullen we hier met regelmaat aandacht aan besteden.

Wij willen dat alle kinderen zich prettig voelen op school! We zijn ervan overtuigd dat dit gaat lukken!

Lieve groetjes,

meester Kees en juf Karin

De sit-in

De sit-in wordt uitgevoerd wanneer de aankondiging niet het gewenste effect oplevert.

- Leerkrachten (altijd meer dan één en in sommige gevallen mét ouders) nodigen de leerling uit in een vooraf gekozen ruimte (de leerling is vooraf niet op de hoogte van deze sit-in).
- Geven een verbale boodschap die:
  - concreet, kort en duidelijk is
  - het incident of gedrag benoemt
  - een oplossing vraagt van de leerling
- Leerkrachten blijven de vooraf afgesproken tijdsduur zitten en zwijgen (bijv. 10 min).
- Einde:
  - leerling doet redelijk voorstel
  - de tijd is om
  - de kans op escalatie wordt te groot
- Na sit-in: dagelijkse omgang hervatten zonder sit-in of verwachte veranderingen te benoemen.
- Een voorstel van de leerling hoeft geen succes te voorspellen. Probeer dit zo waardeoordeelvrij te accepteren.
- Maximaal 7 keer.

Meldronde

- Op basis van een incident loopt de leerling een ronde langs vooraf afgesproken leerkrachten.
- De leerling doet dit op een vooraf afgesproken tijd, bijvoorbeeld in de pauze en voor of na schooltijd.
- (De leerling laat deze melding aftekenen.)
- Leerkrachten vergroten daarmee hun aanwezigheid.

Relatie- en herstelgebaren

- Mondeling of schriftelijk waardering of respect uitspreken voor de leerling, zijn talenten of zijn kwaliteiten.
- Extra aandacht in de wandelgangen, voorbijgaan of andere momenten (hele team).
- Hulp aanbieden bij een moeilijk onderdeel.
- Spijt betuigen over uw eigen agressie/kwetsende reacties uit het verleden.

Waakzame zorg

Open dialoog (eerste niveau):

Ga het gesprek aan het met kind. Ook als je het gevoel hebt dat er weinig reden tot zorg is. Juist dan!

- tijd investeren
- een open/spontaan gesprek aangaan
- benadrukken dat de deur altijd open staat
- complimenten geven

Gerichte vragen (tweede niveau):

Verandering van de aanpak ter sprake brengen bij de kinderen. Expliciet doen.

- transparantie
- vragen stellen, doorvragen en vasthouden
- uitstellen van reactie (smeed het ijzer als het koud is)
- de-escaleren

Eenzijdig ingrijpen (derde niveau):

Openlijk verzet van leerkrachten (en netwerk) tegen gevaarlijk gedrag of gevaarlijke relaties van kinderen.

- transparantie
- volhardend zijn
- de-escaleren
- uitstellen van reactie (smeed het ijzer als het koud is)

Wanneer het negatieve gedrag zich, na bovenstaande interventies, niet heeft verbeterd kan dit schorsing of verwijdering tot gevolg hebben.

6. Adviezen aan de ouders/verzorgers

In navolgende zullen enkele adviezen worden gegeven hoe ouders/verzorgers kunnen omgaan met pestgedrag.

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Meld het pesten buiten school bij de groepsleerkracht.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de groepsleerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans Pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Alle andere ouders:

- Neem ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Meld pesten bij school (groepsleerkracht en/of anti-pestcoördinatoren), ook als u denkt dat het slechts geruchten zijn.

Bijlage 1. Handreiking gespreksvoering

In onderstaande staan handreikingen beschreven op welke manier gesprekken kunnen worden gevoerd wanneer pestgedrag plaatsvindt. Deze handreikingen kunnen worden gehanteerd door alle volwassenen (o.a. leerkrachten, ouders/verzorgers) die bij de opvoeding en begeleiding van kinderen betrokken zijn. Hiertoe zal dan ook in navolgende de term volwassene worden gehanteerd om degene aan te duiden die de gesprekken in gaat met de Pester/slachtoffer/omstander.

Een gesprek met een Pester en met een slachtoffer heeft vooral tot doel de problemen op individueel niveau bespreekbaar te maken. De gesprekken hebben geen therapeutisch doel aangezien de betrokken volwassene geen hulpverlener is/hoeft te zijn. De volwassene geeft aan waar de grenzen liggen en maakt duidelijk waar de kinderen terecht kunnen. Gezamenlijk wordt gezocht naar oplossingen voor problemen.

Voorwaarden voor een individueel gesprek

- Er moet voldoende tijd zijn voor een gesprek.
- Er moet een ruimte zijn waar ongestoord gepraat kan worden.
- Het kind moet voor het gesprek begint, weten wat het doel is.
- Het gesprek moet in principe vertrouwelijk zijn; daar waar dit niet kan wordt dit met het kind besproken.
- Soms vinden kinderen het prettiger om te praten en tegelijk wat te doen (bijv. opruimen in de klas).

Gesprek met een slachtoffer

Doelen van het gesprek

Het kind de kans geven om zijn hart te luchten, als hij dat zelf tenminste wil.
Het gevoel van het kind erkennen en nagaan hoe met de situatie om te gaan.

Begin van het gesprek

Maak in het begin duidelijk waarom je dit gesprek wilt voeren (bijvoorbeeld: "Ik wil eens met je praten. Ik merk de laatste tijd dat jij nogal eens gepest wordt. Ik maak me daar zorgen over. Het lijkt mij voor jou heel vervelend.....").

Vraag vervolgens -heel nadrukkelijk- of het kind zelf er ook over wil praten.

Het kind mag niet het gevoel krijgen "op de pijnbank" gelegd te worden, uitgehoord te worden of wat dan ook. Als een kind er echt niet over wil praten, respecteer dat dan.

Beëindig het gesprek zonder verwijt en voeg hieraan toe dat het kind altijd bij je terecht kan als hij wel wil praten.

Handige zinnen om het gesprek aan te gaan

Als volwassene zal je in het gesprek de deur zelf moeten openzetten. Dat kan heel goed door open vragen te stellen, zoals:

"Wat vind jij er zelf van?"

"Heb jij misschien een idee waarom ze jou pesten?"

"Hoe reageer je als het gebeurt?"

Probeer eerst vast te stellen wat het kind precies als probleem ervaart. Dat alleen al kan tijd vergen. Neem die tijd. Let erop niet zelf allerlei oplossingen aan te dragen. Formuleer deze samen met het kind:

"Hoe zou je daar nou een oplossing voor kunnen vinden? Heb je misschien zelf een idee?"

Het belangrijkste in zo'n gesprek is: **luisteren**.

Actief luisteren met name. Dat betekent: je inleven in de leerling en mee/inleven. Dat kan heel goed door zinnestelsels te gebruiken, zoals:

"Je bedoelt dat je.....?"

"Je hebt het gevoel dat.....?"

"Je probeert me duidelijk te maken dat.....?"

"Je zou het liefst willen.....?"

Aandachtspunten in dit gesprek

- Vermijd oordelen! Het gaat er in dit gesprek niet zozeer om wat jij als volwassene ervan vindt of denkt, maar wat het kind zelf aangeeft als probleem en als mogelijke oplossingen daarvoor.
- Als het kind over oplossingen voor zijn problemen begint te denken, neem die dan uiterst serieus. Maak eerst een rijtje "mogelijke oplossingen", ga pas daarna met het kind na welke oplossing haalbaar is.
- Probeer samen een oplossing te kiezen die het kind fijn vindt en die ook naar jouw inschatting haalbaar en effectief is.
- Juist omdat gepeste kinderen vaak sociaal niet zo vaardig zijn, is het handig om een gekozen oplossing eerst uit te proberen. Dit kan in de vorm van een rollenspel.
- Maak na afloop van het gesprek een afspraak om de gemaakte afspraken/handlingsaanpak te evalueren (korte termijn: max. 1 week).
- Vermijd in het gesprek ook oordelen of verklaringen te geven voor het (pest)gedrag van andere kinderen. Er mag geen "roddelsfeer" ontstaan in het gesprek.
- Houd het gesprek, als het even kan, een beetje luchtig. Het is al moeilijk voor een kind om over dit soort onderwerpen te praten.

Gesprek met een Pester

Doelen van het gesprek

Aan het kind duidelijk maken dat het tentoongespreide gedrag voor jou onacceptabel is, een duidelijke grens stellen.

Maar ook: het kind de kans geven om zijn verhaal te vertellen en samen te zoeken naar oplossingen.

Begin van het gesprek

Maak het kind duidelijk dat je dit gesprek beslist met hem wilt voeren en welke bedoeling je daarbij hebt. Anders dan bij het gesprek met de gepeste geldt hier:

Als het kind geen zin heeft om te praten: geef noodzaak aan en geef bij het kind aan dat het gesprek moet plaatsvinden. Het kind mag in dit geval niet zelf kiezen. Nb. Je hebt als volwassene behoefte om aan het kind duidelijk te maken waar de grenzen (in dit geval: met betrekking tot plagen/pesten) liggen en dus wil jij dit gesprek voeren.

Stappen in het gesprek

Stap 1: Doel gesprek weergeven.

Stap 2: Het benoemen van het ongewenste gedrag (objectief waarneembaar). Er mogen geen waardeoordelen aan worden gehangen, blijf neutraal wanneer de bezorgdheid wordt uitgesproken. Vervolgens het benoemen van de gevolgen van het pesten voor andere kinderen (de gepeste, de rest van de klas, de sfeer in de klas).

Tot slot: geef grenzen aan welk gedrag wel/niet wordt geaccepteerd.

Stap 3: de kans is groot dat het kind na zo'n confrontatie in verzet gaat en zegt: "Ja, maar....".

Dat zijn momenten om over te schakelen op actief luisteren. Luister naar het verzet, de verklaringen van het kind. Maar blijf bij je (in stap 2) aangegeven grens: dat kan bijvoorbeeld door, na het verzet van het kind te zeggen: ..... 'Je bedoelt.....?, Maar wat kan jij nu beter doen?' (wanneer kind oorzaken buiten zichzelf zoekt). Vervolgens kan worden herhaald: "En toch vind ik het heel erg dat .... (benoem gevolgen van pestgedrag)".

Soms zal het kind tijdens het gesprek laat merken dat zijn gedrag voortkomt uit een onderliggend probleem. Hiervoor zal samen met het kind naar een oplossing moeten worden gezocht. Geef ook aan dat je dit samen met andere betrokken volwassenen zal oppakken. Geef duidelijk aan waar je grenzen liggen en geef aan wanneer je informatie die het kind geeft niet voor jezelf kan houden, maar moet delen met anderen. Soms zal zo'n confronterend gesprek over gaan in een helpend gesprek, waarbij je net als in het gesprek met de gepeste samen zoekt naar een oplossing voor het probleem van de Pester.

Aandachtspunten in dit gesprek

- Veel pesters beschouwen hun eigen gedrag als heel normaal. Ze zullen nogal eens hun schouders ophalen en mompelen "Nou ja, dat je je daar druk over maakt.....". Vaak is dat geen onwil, maar eerder een uiting van onvermogen: veel pesters weten bijna niet hoe ze zich anders moeten gedragen. Daarom zijn twee dingen aan te bevelen: heel duidelijk zijn in de grens die je aangeeft; oppassen dat je niet het kind afwijst, maar alleen zijn gedrag.
- Het is mogelijk dat het tijdens zo'n gesprek voor de Pester zelf duidelijk wordt, waar zijn gedrag uit voortkomt of mee samenhangt: eigen onzekerheid, een negatief beeld van zichzelf of onvermogen om op een andere manier met kinderen om te gaan. In dat geval is het zeker van belang om tijdig, in het gesprek, over te schakelen van confronteren op actief luisteren. Ga vervolgens samen met het kind na op welke manier iets aan de problemen kan worden gedaan.
- Er zijn onverbeterbare pesters. Je kunt ze heel duidelijk aangeven waar de grens ligt. Je kunt heel zorgvuldig luisteren naar hun verzet of verklaring, maar ze veranderen hun gedrag niet. In dat geval heeft het geen zin om het gesprek een aantal malen te herhalen, dan moeten er andere oplossingen/maatregelen bedacht worden. Praat er dan over op school/met ouders.

Een gesprek met Pester en slachtoffer (samen)

Stap 1

Luister actief naar/probeer je in te leven in de klacht van het kind (dat geldt zowel voor de klacht van de Pester als voor de beleving van het slachtoffer); kies daarbij vooral geen partij: als je voor het ene kind kiest, kies je tegen het andere en dat kind kan zich dan afgewezen voelen.

Stap 2

Als je naar beide partijen hebt geluisterd, kun je ze vragen om met elkaar te gaan praten waar je zelf bij zit. Laat ze tegen elkaar zeggen wat ze van de situatie vinden en wat ze zouden willen. Help ze daarbij om naar elkaar te luisteren en op elkaar te reageren. Zorg ervoor dat ze elkaar tijdens het gesprek aankijken.

Stap 3

Vraag ze om samen een oplossing te bedenken waar ze allebei iets in zien. Help ze daarbij door vragen te stellen als "Wat zou je daaraan kunnen doen? Wie van jullie heeft er misschien een idee?".

Stap 4

Laat ze samen een oplossing kiezen. Vraag aan beiden afzonderlijk of ze die oplossing "echt zien zitten". Help ze zo nodig om met elkaar een afspraak te maken.

Stap 5

Evaluatie: maak met alle betrokkenen een vervolgspraak om over max. een week te kijken hoe de gekozen oplossing werkt.

Bijlage 2: Omgaan met social media/digitaal pesten

In het onderstaande staat de wijze waarop digitaal pesten plaatsvindt uitgebreid beschreven. Ook staan in navolgende tips beschreven die door ouders/verzorgers/school kunnen worden gehanteerd om digitaal pesten zoveel mogelijk te voorkomen en er adequaat mee om te gaan.

Veel kinderen vinden internetten net zo gewoon als televisiekijken. 98% van de kinderen in Nederland is dan ook regelmatig te vinden op het internet. Om iets op te zoeken, om spelletjes te spelen of om met iemand te e-mailen of te chatten. Ze vinden dit meestal heel leuk om te doen. Daar staat tegenover dat internetten niet alleen leuk is. Het komt regelmatig voor dat kinderen vervelende berichtjes ontvangen of zelfs gepest en bedreigd worden. Eén op de acht kinderen wordt wel eens gepest op het internet. Het gemak en de anonimiteit van internet veroorzaken onder kinderen ongeremder online pestgedrag en het is anoniem. Online schelden wordt door kinderen vaker als een geintje gezien dan schelden in de echte wereld. Bijna een vijfde van de kinderen vindt het grappig om online te pesten omdat het anoniem kan. Ook de grenzen van het taalgebruik worden verlegd: kinderen durven meer via internet. Bij online pesten wordt tevens minder vaak ingegrepen (door ouders/ verzorgers of leraren) dan in het werkelijke leven.

Hoe zorg je dat kinderen zorgeloos, veilig op internet kunnen vertoeven? **Door betrokken te zijn bij wat ze doen.** Geen enkele ouder stuurt zijn kinderen zomaar de straat op, de grote stad in. Je vertelt ze wat ze daar kunnen verwachten, wat leuk is en wat niet, wat wel mag en wat niet. En in het begin blijf je er een beetje bij. Hetzelfde zou voor internet moeten gelden. Maar dan moet je natuurlijk wel weten waar het over gaat.

Tips (Nb. Onderstaande tips gelden ook voor het gebruik van de mobiele telefoon) Internet hoort bij het dagelijks leven van de kinderen. Verbieden heeft dan ook geen zin. Belangrijk is wel om goede afspraken te maken.

Plaats de computer/tablet op een centrale plaats in huis.

Op deze manier kunt u zicht houden op de computer en kunt u enigszins zicht houden op de activiteiten waarmee uw kind zich bezighoudt op internet. Wanneer u op de hoogte wilt blijven van het surfgedrag van uw kind (welke websites uw kind bezoekt) kunt u de 'geschiedenis' bekijken (hiervoor is een aparte knop). Let wel: dit biedt geen garantie, want kinderen kunnen deze geschiedenis knop wissen.

Leer uw kind de gedragsregels op internet.

Online gelden dezelfde omgangsvormen als offline. Leer uw kind altijd vriendelijk, eerlijk en beleefd te blijven, en niet (terug) te gaan schelden als iemand vervelend doet. Woorden/zinnen die alleen met hoofdletters geschreven worden, worden bijvoorbeeld vaak als schreeuwen geïnterpreteerd. Maar: wat anderen kunnen, kan uw eigen kind meestal ook. Denk niet dat uw eigen kind het nooit verkeerd doet. Ook uw kind kan andere kinderen uitdagen, pesten of lastigvallen. Ze kunnen zich anders voordoen dan ze zijn. Zorg dat ze zelf geen vervelende berichtjes posten. Wie zich bij het chatten en mailen aan dit soort fatsoensregels houdt, zal zelf ook minder snel in de problemen komen.

Houd er rekening mee dat er geen veilige chat-boxen zijn.

Echt goede chatsites, speciaal voor kinderen, zijn er niet. Daardoor bestaat de kans op schelden en seksueel getinte berichten. Wijs uw kind op de risico's.

Wees voorzichtig met het uitbreiden van de contactlijst van bijvoorbeeld: MSN/Facebook/Whatsapp/etc.

Wanneer kinderen onbekenden toevoegen, kunnen ze weer makkelijker vervelende berichten ontvangen. Toch kun je de personen van wie de berichtjes afkomstig zijn heel eenvoudig blokkeren. Bij de uitleg van het betreffende programma staat hoe dat moet.

Breng uw kind het besef bij dat je op internet nooit weet wie je voor je hebt.

Kinderen chatten het liefst met vriendjes en vriendinnetjes, maar naarmate ze ouder worden gaan ze ook met onbekenden chatten. Voorzichtigheid is dan op zijn plaats, want X van 11 is in werkelijkheid misschien wel Y van 40. En wie weet of Z echt een meisje is? Internet is een anoniem medium, je kunt er zijn wie je wilt. Zorg dat uw kinderen dit goed beseffen. Bespreek met uw kind op welke manier hij/zij veilig kan internetten.

Spreek af om nooit persoonlijke informatie te geven.

Als kinderen persoonlijke informatie doorgeven kan dat vervelend of zelfs gevaarlijk zijn. Anderen kunnen dan immers achterhalen wie je bent of waar je woont. Vertel uw kinderen daarom dat ze nooit persoonlijke informatie geven, ook al lijkt iemand nog zo aardig en betrouwbaar.

Onder persoonlijke gegevens verstaan we o.a.:

- Je eigen naam
- De namen van familieleden, vrienden, etc.
- Telefoonnummers
- Huisadres
- Je e-mailadres
- Naam van de school
- Creditcard informatie
- Foto's
- Wachtwoorden
- Wanneer je op vakantie bent c.q. niemand thuis is

Spreek met uw kinderen af nooit afspraken buiten u om te maken.

Kinderen die elkaar via het chatten hebben leren kennen, krijgen soms de behoefte om elkaar te gaan bellen of te ontmoeten. Vertel dat u zich dat kunt voorstellen, maar vertel er ook bij waarom ze dat niet zomaar kunnen doen zonder medeweten van u als ouder/verzorger. Eerst eens telefoneren kan al veel duidelijk maken. U kunt zelf een indruk krijgen van het chatvriendje of vriendinnetje en een ontmoeting kan plaatsvinden onder leiding van de wederzijdse ouders/verzorgers.

Leer uw kind om te gaan met vervelende berichten.

Hatelijke scheldberichten, discriminerende opmerkingen en seksuele toespelingen komen vaak voor, zeker in openbare chatrooms. Leer uw kinderen de volgende basisregels:

- Ga naar je ouders/verzorgers en laat het vervelende bericht lezen
- Vat het niet persoonlijk op
- Verlaat de chat als er iets vervelends gebeurt
- Reageer niet op vervelende berichten
- Voel je niet schuldig als iets vervelends gebeurt

Vaak kun je het adres van een afzender blokkeren. In de handleiding van chatprogramma of het mailprogramma kunt u lezen hoe dit werkt. Weet u waar de e-mail of chat vandaan komt, neem dan contact op met de afzender of de provider. De provider kan zo nodig optreden tegen de afzender. Daarnaast kunt u nog contact opnemen met de politie voor advies, tips of zo nodig om aangifte te doen. Lukt het niet om van iemand af te komen, of is de afzender onbekend, neem dan een ander e-mailadres of chat-account.

Leer uw kind geen onbekende e-mail en bijlagen te openen.

De beste manier om met vreemde mailtjes en berichten om te gaan is: negeren. Leer je kind om nooit e-mail of berichten van onbekenden te openen. Net zoals je geen snoepjes van vreemden aanneemt, open je ook geen e-mail of berichten van vreemden.

Bewaar pestmail.

Wanneer het niet lukt om een einde te maken aan de ongewenste berichtjes is het goed om deze mails of chats te bewaren, zeker als u de indruk heeft dat ze telkens van dezelfde afzender afkomstig zijn. De mail of chat is namelijk bewijsmateriaal en kan een hulpmiddel zijn bij het traceren van de dader.

Praat met uw kind over online-contacten.

Blijf geïnteresseerd in het surfgedrag van uw kind en wijs uw kind regelmatig op de minder leuke kanten, zoals scheldberichten, pestberichten, pedofielen in chatboxen, pornosites, en nog veel meer. Laat uw kind weten dat het bij u terecht kan als het vervelende berichtjes ontvangt. Praat met uw kind over online vrienden, en leer ze op die manier beter kennen. Net zoals u benieuwd bent naar de vriendjes en vriendinnetjes van school of van paardrijden wil je ook graag weten met wie uw kinderen omgaan als ze online zijn. Praat met uw kind ook over de leuke kanten van internet, of ga eens samen surfen op internet.

Neem uw kind serieus, maar leer het ook te relativeren.

Een kind denkt al snel dat het zijn eigen schuld is dat hij gepest wordt. Probeer dat schuldgevoel te voorkomen en neem alles waarmee uw kind zich tot u wendt serieus. Je hebt het dus niet in de hand dat iemand zulke mail of berichten naar je stuurt, maar je kunt wel zelf bepalen in hoeverre je jezelf erdoor laat beïnvloeden. Wimpel het probleem niet weg, maar probeer het wel te relativeren.

4. Onderzoeksgroep Wetenschap en Techniek

Techniek 2017-2018

- Mad Science

Naschoolse techniek cursus voor de groepen 1 t/m 8.

- Aan het begin van het schooljaar verzorgt Mad Science een show voor alle kinderen.
- Ouders kunnen kiezen of ze hun kind laten deelnemen aan de naschoolse techniek cursus (eigen kosten).
- Mad Science verzorgt 2 naschoolse cursussen. 1 voor de kinderen van de groepen 1 t/m 3. 1 voor de kinderen van de groepen 4 t/m 8. Een cursus bestaat uit 6 lessen van 1 uur. Er komen verschillende onderwerpen aan bod.
- Als dank dat ze gebruik mogen maken van onze lokalen op school krijgen we een waardebon die inwisselbaar is voor een les van Mad Science. Meestal ontvangen we 2 waardebonnen omdat er zoveel kinderen deelnemen van onze school.

De naschoolse techniek cursus geeft kinderen een eerste kennismaking met wetenschap & techniek.

Kinderen krijgen op deze manier een positieve kijk op wetenschap & techniek en beseffen beter hoe het de wereld om hen heen beïnvloedt. Tussen de activiteiten door krijgen de kinderen duidelijke instructies en informatie over het dan behandelde thema. We werken daarbij veel met schaalmodellen, sheets en gebruiken demonstraties om gevaarlijkere proeven te doen. (Bijvoorbeeld met vuur en/of chemicaliën) Onze lessen liggen dicht bij de belevingswereld van de kinderen, zijn zeer educatief en stimuleren een onderzoekende leerhouding. Door talloze experimenten, activiteiten en demonstraties leren wij de kinderen principes en methoden waar ze later op terug kunnen vallen. Observeren, analyseren en conclusies trekken zijn immers belangrijke vaardigheden, voor nu en later.

Dit alles wordt geleid door een professionele Mad Science docent die een uitgebreide training heeft moeten doorlopen en natuurlijk een passie heeft voor het werken met kinderen. Na iedere les krijgen de kinderen materialen en informatie mee naar huis om thuis verder te leren en experimenteren.

Om kinderen opnieuw te kunnen verwonderen komen wij elk jaar terug met een nieuw lesaanbod. Mad Science heeft momenteel voldoende in huis om elk jaar op een school terug te komen. Zo kan uw kind vanaf groep 3 tot en met groep 8 ieder jaar aan een nieuwe techniek cursus deelnemen.

- Otib

De vraag naar technisch vakmanschap stijgt, maar techniek is nog altijd niet de eerste studie- of beroepskeuze van jongeren. Onbekendheid met het vak techniek en de beroepsmogelijkheden in de techniek zijn belangrijke oorzaken. Daarom heeft OTIB diverse voorlichtingsmaterialen ontwikkeld om jongeren kennis te laten maken met de vele mogelijkheden van techniek en hun eigen kansen.

- Vanuit Otib hebben we in schooljaar 2016 – 2017 de Technobiel laten komen voor de kinderen van de groepen 6 t/m 8 (kosteloos).

De Technobiel is een mobiele experimenteerruimte waarin leerlingen, die voor de keuze van vervolgonderwijs staan, op allerlei manieren van techniek kunnen proeven.

De Technobiel telt twee verdiepingen waar van alles onderzocht kan worden en is bedoeld voor leerlingen uit de bovenbouw van het basisonderwijs en voor de eerste klas van het voortgezet onderwijs.

Op de eerste verdieping kunnen kinderen onder andere ontdekken hoe een transportband werkt en hoe ze vliegtuigjes kunnen laten vliegen door er met licht op te schijnen. Maar ook zijn er de laatste technieken te vinden, zoals Augmented Reality (AR). Met AR-technologie kun je iemand anders op afstand mee laten kijken en werken. Hoe dat werkt? Ervaar het als je de vijf storingsen in de Cv-ketel moet oplossen! Onze aap BITO, die graag lang onder de warme douche staat, hoopt op jouw kennis en inzicht.

Een verdieping hoger komen de kinderen in een echte experimenteerzone terecht waar ze verschillende technische proefjes kunnen doen. Vanaf groep 6 t/m groep 8 is de Technobiel geschikt.

- Vanuit Otib hebben we in schooljaar 2017 – 2018 de techniekstand laten komen (kosteloos)

De Techniekstand is een stand waarin leerlingen kennis kunnen maken met techniek door middel van technische proefjes en experimenten.

De Techniekstand bestaat uit een grote achterwand en zes werkbanken die los van elkaar te plaatsen zijn. De stand is bedoeld voor leerlingen uit de bovenbouw van het basisonderwijs en voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs. De leerlingen kunnen aan de werkbanken praktijkopdrachten uitvoeren als pijpsnijden, solderen en kraanrubbers vervangen. Maar ook een leerzame uitdaging aangaan als het kraken van een kluis geeft een beeld van de veelzijdigheid van techniek.

- Vanuit Otib hebben we in schooljaar 2017 – 2018 ook een bordspel gekregen (kosteloos)

Kruip in de huid van vaktalenten

Tijdens het spel kunnen leerlingen in het basisonderwijs kennis maken met verschillende professionals uit de technische installatiebranche.

Elk groepje leerlingen, bestaande uit maximaal vijf leerlingen, krijgt een speelbord met vijf pionnen: de vijf verschillende karakters uit de game. De leerling die het snelste de meeste vragen goed beantwoordt, komt als eerste over de finish. De vragen worden gesteld door korte filmpjes die elke keer één van de vijf vakspecialismen op een herkenbare manier in beeld brengt. Dit zijn: ICT, elektrotechniek, koeltechniek, warmtetechniek en watertechniek.

- Bee-Bots

In schooljaar 2017 – 2018 zijn we ook aan de slag gegaan met de Bee-Bots. We hebben 6 Bee-Bots, een oplaadstation en een aantal matten aangeschaft. We hebben een korte uitleg en demonstratie verzorgd voor collega's.

- Schoolbreed thema 'Bouwen'

Afgelopen schooljaar hebben we in alle groepen rondom het thema bouwen gewerkt (dezelfde periode). Dit thema is op verschillende manieren ingevuld bijvoorbeeld: bouwen met houten blokken (kleuters), huisjes metselen met suikerklontjes (groep 3), huisjes metselen met bouwsteentjes (geleend van basisschool de Hovenier), bouwen met rietjes (groep 5), etc.

- Ouders / grootouders vertellen over hun technisch beroep

Ook hebben we afgelopen schooljaar een aantal ouders / grootouders uitgenodigd om te komen vertellen over hun technisch beroep. In elke groep heeft minimaal 1 ouder / grootouder iets verteld. Zo is er bijvoorbeeld een ouder komen vertellen over zijn beroep op de luchthaven, een opa over oude klokken (mechanisme), een ouder die techniekdocent is op een middelbare school, een ouder die werkzaam is bij de wegenbouw, etc.

- Bijeenkomsten

De W&T werkgroep is aanwezig geweest bij alle bijeenkomsten die georganiseerd zijn door de stichting. Daar waar nodig hebben we onze opgedane kennis gedeeld met het team. Tijdens de laatste bijeenkomst hebben we een robot ontvangen die ook ingezet kan worden tijdens de technieklessen op onze school.

- Enquête

We hebben een enquête gehouden onder de teamleden om er achter te komen wat ze onder techniek verstaan, wat ze al doen aan techniek en wat ze nog nodig hebben. Deze bevindingen hebben we met het team gedeeld.

- Techniek Talent

Er was veel vraag naar praktische ideeën en daarom hebben we Techniek Talent uitgenodigd om een workshop voor het hele team te komen verzorgen. De workshop heeft ons laten inzien hoeveel we met kosteloos materiaal kunnen doen omtrent techniek.

- Bedrijf

Ook zijn we intensief bezig geweest om de Achtbaan te koppelen aan een bedrijf uit de omgeving. We hebben met 3 bedrijven meerdere pogingen gedaan om een samenwerking op poten te zetten maar helaas zijn alle 3 de bedrijven afgehaakt (Vekoma, Euromax en .....)